

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มโนทัศน์เรื่องสิทธิเป็นมโนทัศน์ทางการเมืองของปรัชญาตะวันตก ในขณะที่พุทธศาสนาไม่มีหลักคำสอนที่กล่าวถึงเรื่องสิทธิ แต่มีนักปรัชญากลุ่มหนึ่งเห็นว่ามโนทัศน์เรื่องสิทธิแฝงอยู่ในหลักคำสอนของพุทธศาสนา เช่น ทิศหก ศีลห้า เป็นต้น

ในขณะที่เดียวกันมีนักปรัชญาอีกกลุ่มหนึ่งโต้แย้งว่าไม่มีมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนา เพราะสิทธิเป็นมโนทัศน์ในแนวคิดทางตะวันตกที่ขัดแย้งกับหลักคำสอนสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น หลักอนัตตาและหลักการไปสู่นิพพาน นอกจากนี้แล้ว มโนทัศน์อื่นในพุทธศาสนาสามารถทำหน้าที่แทนมโนทัศน์เรื่องสิทธิ

ผู้วิจัยเห็นว่าความขัดแย้งของนักปรัชญาสองกลุ่มเกิดจากการเข้าใจมโนทัศน์เรื่องสิทธิที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรวิเคราะห์และประเมินข้อโต้แย้งของนักปรัชญาทั้งสองกลุ่มเพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้นในประเด็นมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนา

วัตถุประสงค์

วิเคราะห์และประเมินข้อโต้แย้งเกี่ยวกับมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนา

ขอบเขตการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งวิเคราะห์และประเมินข้อโต้แย้งเกี่ยวกับมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนา ดังนั้นผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะประเด็นและอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และประเมินข้อโต้แย้งดังกล่าวเท่านั้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิจัยเอกสาร ในบทที่สอง ผู้วิจัยจะนำเสนองานในอดีตที่เป็นข้อโต้แย้งทางปรัชญาเกี่ยวกับมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนาเพื่อวางกรอบและประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์ในบทที่ต่อไป บทที่สามจะทำความเข้าใจในมโนทัศน์เรื่องสิทธิโดยจะหาลักษณะสำคัญของสิทธิที่จำแนกสิทธิออกจากมโนทัศน์อื่น บทที่สี่จะทำความเข้าใจในระบบศีลธรรมในพุทธศาสนา ทั้งนี้เป้าหมายของเนื้อหาในบทที่สามและบทที่สี่คือเพื่อวิเคราะห์ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนาและเพื่อเป็นพื้นฐานประกอบการวิเคราะห์ในบทที่ห้าว่ามีมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนาหรือไม่ และบทที่หกจะเป็นการสรุปเนื้อหา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับมโนทัศน์เรื่องสิทธิในพุทธศาสนาชัดเจนขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย